

Hebreeën 1:1-5

Ds. Kruithof heeft de gewoonte om tijdens de bidstonden door het bijbelboek Psalmen heen te gaan. Ik heb de afgelopen tijd allerlei gebeden behandeld die in de bijbel staan. Ik wil vandaag beginnen met het bijbelboek Hebreeën en daar stap voor stap door heen gaan. Niet zo'n makkelijk boek, maar ook wel een uitdaging om er als het ware door heen te kruipen.

Het bijbelboek Hebreeën staat in onze bijbel tussen de brieven van Paulus en de brief van Jakobus in. Dat is niet voor niets. Er zijn bijbeluitleggers die de overtuiging hadden dat Hebreeën door Paulus is geschreven. Anderen zijn er van overtuigd dat het om een andere schrijver gaat. In ieder geval zijn er grote verschillen tussen het taalgebruik in de brieven van Paulus en deze Hebreeën brief. Ook ontbreekt de aanhef waarin Paulus zich voorstelt volledig. De inhoud van de brief geeft geen bewijzen voor het auteurschap van Paulus. We kunnen dan ook niet anders dan concluderen dat de auteur van deze brief onbekend is. Wel blijkt uit 13:23 dat de brief uit de kring van de apostelen afkomstig is. Daar wordt meegedeeld dat Timotheüs in vrijheid is gesteld en de schrijver van de brief zal samen met Timotheüs de Hebreeën bezoeken.

Het boek heeft de naam Hebreeën gekregen omdat het zich richt op Joodse lezers. En dat is ook te merken aan de vele aanhalingen uit het Oude Testament. De reden dat deze brief geschreven is lijkt te zijn dat er Joodse christenen zijn, die vanwege de vervolgingen door hun volksgenoten, dreigen terug te gaan tot het Jodendom. De schrijver van de brief wil z'n lezers er nu op wijzen dat Jezus boven de engelen is gesteld (hfdstk. 1,2), zelfs boven Mozes (hfdstk. 3), Jezus is de vervulling van de Oudtestamentische priesterdienst, Zijn offer is het volmaakte offer wat eens en voor altijd voorziet in onze verzoening. De schrijver wil laten zien dat heel veel waar het Oude Testament over schreef, zijn vervulling vond in de Here Jezus Christus.

Zo begint de brief ook. De schrijver valt a.h.w. met de deur in huis. De brief lijkt eigenlijk meer op een preek dan op een brief. De schrijver begint meteen een vergelijking te maken tussen Gods spreken in het verleden en Gods spreken nu. *Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon....*

In z'n aanhef begint de schrijver al meteen duidelijk te maken aan zijn Joodse lezers dat er verschil is tussen Gods spreken in de periode van het Oude Testament en Gods spreken door de Here Jezus. Met de profeten worden in principe alle mensen in het Oude Testament bedoeld die openbaringen van God ontvingen, zoals Abraham, Jacob, Mozes en vele anderen. Die afzonderlijke openbaringen aan de profeten waren onvolledig. Telkens werden er gedeelten van zijn plan geopenbaard. Dit spreken van God is ook niet altijd in de juiste samenhang verstaan. Denkt u maar aan de tijd van de Here Jezus. Het beeld wat de Joodse gelovigen van de Messias hadden kwam niet overeen met de werkelijkheid. Men verwachtte een koning maar zag niet in dat het koningschap vooraf gegaan zou worden door het lijden en sterven van de Messias.

De schrijver maakt een duidelijk onderscheid in de tijd. Hij heeft het over 'eertijds' en 'nu'. Blijkbaar is er een andere periode aangebroken met de komst van Christus. Gods openbaring in Christus is niet onvolledig, maar volledig en definitief. Meteen begint de schrijver zijn lezers duidelijk te maken hoe groot het verschil is tussen de periode voor Christus en de periode vanaf Christus. Er is een nieuw tijdperk aangebroken.

Is het u ook opgevallen dat de schrijver dat tijdperk, de periode vanaf de komst van Christus 'het laatst der dagen' noemt, de eindtijd. Je hoort dat nog wel eens zeggen: 'Je kunt zien dat we in de eindtijd leven'. Dat klopt ook, volgens de bijbel is de eindtijd aangebroken met de eerste komst van Christus.

Vervolgens gaat de schrijver omschrijven wat Jezus zo uniek maakt. Hij noemt de Zoon de erfgenaam van alle dingen. Dit herinnert ons aan Psalm 2. Daar wordt over de Zoon gezegd: *...Ik zal volken geven tot uw erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit (Ps.2:8)*. Hier zie je al dat de Messias niet alleen de koning van Israel is, maar dat alle volken en de hele aarde tot zijn gebied behoren.

Vervolgens wordt hier van de Zoon gezegd dat God door Hem de wereld heeft geschapen (vs.2). Onbewust denken wij vaak dat de Vader de Schepper is. In de apostolische geloofsbelijdenis wordt dat ook zo gezegd: Ik geloof in God de Vader, Schepper van hemel en aarde.....

Dat is natuurlijk niet fout, de Vader is ook Schepper. Maar ook God de Zoon was bij de schepping betrokken. En zelfs de Geest van God zweefde over de wateren. Dit zou ook vertaald mogen worden met 'uitbroeden'. Hoe dan ook, Vader Zoon en Geest hebben samen een actieve rol gespeeld bij de schepping van de wereld.

In vs. 3 wordt de bijzondere verhouding tussen de Vader en de Zoon verder uitgewerkt. De Zoon is de afstraling van de heerlijkheid van de Vader en de afdruk van zijn wezen. Met deze twee woorden 'afstraling' en 'afdruk' wil de schrijver ongeveer hetzelfde zeggen. Afstraling betekent zoiets als reflectie. Een reflector weerkaatst het licht wat op hem schijnt. Denk u maar aan de reflector achter op uw fiets. Zo wordt de Zoon hier de Reflector van de Vader genoemd. Hij laat het licht van de Vader schijnen in de wereld. Bij afdruk moeten we denken aan bijvoorbeeld een beeltenis op een muntstuk. Zo'n beeltenis geeft exact weer hoe iemand er uit ziet. De Zoon wordt hier de afdruk van de Vader genoemd. Hij is als het ware het plaatje van God. De foto. In het OT verbood God het maken van een beeld van God. Een beeld door mensenhanden gemaakt, zou altijd tekort doen aan Gods majesteit en grootheid. Onze beelden van God zijn altijd te klein. Dat geldt ook voor onze denkbeelden trouwens. Wij zullen niet zo gauw een beeld van God maken zoals dat in de tijd van de bijbel gebeurde, maar we kunnen wel heel makkelijk een denkbeeld van Hem maken. Wij bepalen dan in gedachten hoe God is en dan heb je maar zo met een karikatuur te maken. Maar hier wordt van de Zoon gezegd dat Hij het beeld van God is. Willen we weten wie de Here God is, dan moeten we naar de Here Jezus kijken. Hij zei: wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Ik en de Vader zijn één. Jezus is de meest duidelijke openbaring van God. In Hem werd Gods onvoorwaardelijke liefde zichtbaar. In Hem werd Gods plan zichtbaar dat Gods liefde verder reikt dan het volk Israel. In Hem werd zichtbaar dat God zelf in de wereld kwam om orde op zaken te stellen in de gevallen schepping.

Deze Zoon is nu aan de rechterhand van de Vader. Vandaar uit draagt hij alle dingen door het woord Zijner kracht. Hij heeft de schepping na hemelvaart niet aan zijn lot overgelaten, maar onderhoudt haar ook. Die plaats aan de rechterhand van de vader heeft Hij mogen innemen nadat Hij de reiniging van de zonden tot stand heeft gebracht. Daar aan het kruis heeft Hij alles volbracht. Dit was het volmaakte offer, waar alle andere offers voorafschaduwingen van zijn. En dat maakt onze Heiland zo geweldig groot. Daar kan geen engel tegen op.

Ziet u hoe in een paar verzen de grootheid van onze Heiland wordt omschreven. Hij is de volmaakte openbaring van God. Hij heeft ons gereinigd van de zonden. Hij onderhoudt de schepping en zit aan de rechterhand van God.

Dat is wat de Joodse lezers prijsgeven, als ze terugkeren naar de Joodse godsdienst. Dan missen ze het zicht op Gods grote Zoon. Want om Hem gaat het. Laat ons oog daarom gericht zijn op Jezus, de leidsman en voleinder van het geloof.

Amen.